

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Введено в дію наказом від «31» серпня 2020 р.
№ 0202-1/280

Проректор з науково-педагогічної роботи
Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

« 31 серпня 2020 р.

Освітньо-професійна програма

Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів

Галузь знань 10 Природничі науки

Спеціальність 106 Географія

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Затверджено Вченою радою університету «26» серпня 2020 року,
протокол № 13

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

1.1. Вчена рада факультету геології, географії, рекреації і туризму
протокол № 7 від «11» березня 2020 р.

Голова вченої ради факультету Віліна ПЕРЕСАДЬКО

1.2. Науково-методична комісія факультету геології, географії, рекреації і туризму
протокол № 8 від «11» березня 2020 р.

Голова
науково-методичної комісії факультету Олександр ЖЕМЕРОВ

1.3. Кафедра фізичної географії та картографії
протокол № 9 від «05» березня 2020 р.

Завідувач кафедри Юлія ПРАСУЛ

Гарант освітньо-професійної програми Світлана РЕШЕТЧЕНКО

Освітньо-професійна програма «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» відповідно до затвердженого вперше стандарту вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія» галузі знань 10 «Природничі науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 № 805) оновлена та затверджена у новій редакції на засіданні Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол № 13 від 26.08.2020 р.). Уведено в дію наказом ректора № 0202-1/280 від 31.08.2020р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи:		
Решетченко Світлана Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	кандидат географічних наук, доцент
Члени робочої групи:		
Пересадько Віліна Анатоліївна	професор, декан факультету геології, географії, рекреації і туризму	доктор географічних наук, професор
Черваньов Ігор Григорович	професор кафедри фізичної географії та картографії	доктор технічних наук, професор
Жемеров Олександр Олегович	професор кафедри фізичної географії та картографії	кандидат географічних наук, доцент
Прасул Юлія Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	кандидат географічних наук, доцент
Поліщук Людмила Борисівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	кандидат географічних наук, доцент
Бубир Наталя Олександрівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	кандидат географічних наук
Клименко Валентина Григорівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	
Опара Володимир Миколайович	доцент кафедри геодезії, картографії та геоінформатики Харківського національного аграрного університету імені	професор, кандидат технічних наук

	В.В. Докучаєва	
Кібальчич Ігор Олександрович	Харківський регіональний центр з гідрометеорології, синоптик	кандидат географічних наук
Дмитрієв Святослав Станиславович	студент гр. ГГ-41	
Моїсєєва Марина Олександрівна	студентка гр. ГГ-31	

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

1) СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ за спеціальністю 106 «Географія» галузі знань 10 «Природничі науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що затверджений Міністерством освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 805

2) Професійного (их) стандартів _____
назва стандарту, власник/провайдер стандарту

3) Рекомендації професійної асоціації _____
назва

інформація про розміщення /оприлюднення рекомендацій

4) Рекомендації провідного працедавця в галузі _____
Назва

інформація про розміщення /оприлюднення рекомендацій

Примітка – пп. 2.4 вказуються у випадку наявності

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності)

**1. Профіль освітньої програми
«ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ, МОНІТОРИНГ І КАДАСТР ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ»
зі спеціальності 106 «Географія»**

1 - Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Бакалавр географії, Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Офіційна назва освітньої програми	Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України - 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://physgeo.univer.kharkov.ua/education/programs/educ/
2- Мета освітньої програми	
Теоретична та практична підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних використовувати базові фахові знання та світоглядних наук для розв'язання спеціалізованих задач у природничій галузі, фізичній географії, моніторингу та кадастрі природних ресурсів, вирішення завдань науково-дослідницького, практичного характеру у сфері професійної діяльності, будувати її на основі соціальних, наукових, етичних аспектів, продовжувати навчання, адаптуватися до сучасних технологій та методик.	
3 – Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</i>	10 Природничі науки, 106 Географія,
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма спрямована на забезпечення загальних та фахових компетентностей необхідних географу з критичним та творчим розумінням теорій, принципів та методів сучасної географії для проведення практичної діяльності з моніторингу довкілля, дослідження ландшафтів, раціонального природокористування з застосуванням сучасних ГІС-технологій. <u>Професійні акценти</u> – формування фахівця з стратегічним і критичним мисленням, здатного вирішувати складні спеціалізовані задачі в процесі виробничої діяльності у природничий галузі, фізичній географії, моніторингу, раціонального використання природних ресурсів та ландшафтів як середовища проживання людини в умовах активного техногенного впливу, урбанізації та зміни клімату.
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Базова вища освіта в галузі знань «Природничі науки» зі спеціальності «Географія» за освітньо-професійною програмою «Фізична географія, моніторинг та кадастр природних ресурсів» спрямована на формування фахівця із сучасним науковим світоглядом і мисленням для вирішення проблем раціонального природокористування та охорони природи, моніторингу довкілля, кадастру природних ресурсів на основі сучасних геоінформаційних технологій та викладання географічних дисциплін у

	середніх загальноосвітніх навчальних закладах. Ключові слова: географія, фізична географія, моніторинг, кадастр природних ресурсів.
<i>Особливості програми</i>	Міждисциплінарна, багатoproфільна для підготовки фахівців здатних використовувати сучасний вітчизняний та світовий досвід для вирішення практичних задач з раціонального природокористування, охорони природи, моніторингу довкілля, кадастру природних ресурсів в умовах активного техногенезу з можливою академічною мобільністю, стажуванням у навчальних закладах за кордоном.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Професійна діяльність, яка пов'язана з прикладними дослідженнями в сфері фізичної географії та дотичних до неї сферах. Може займати первинні посади: фахівець з геосистемного моніторингу навколишнього середовища, інженер з охорони навколишнього середовища, вчитель середнього навчально-виховного закладу, географ (фізична географія), географ-економіст, фахівець з міського та районного планування, фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки, фахівець з управління природокористуванням, асистент географа (фізична географія), технік-картограф, технік-гідрограф, технік-топограф; у профільних науково-дослідних закладах, проектних і прогнозно-планових установах, в консалтингово-інжинірингових бюро, в державних і приватних установах, в органах виконавчої влади, в органах місцевого самоврядування, в громадських організаціях. Бакалавр географії за умов набуття відповідного досвіду може адаптуватися до таких напрямів суміжної професійної діяльності: педагогічна; екологічна, економічна, маркетингова, зовнішньо-економічна, рекреаційна, туристська, екскурсійна, санаторно-курортна, а також може підвищувати свій науковий рівень в магістратурі у вищих навчальних закладах України та за кордоном.
<i>Подальше навчання</i>	Продовження навчання на другому (за освітньо-професійною чи освітньо-науковою програмами) рівні вищої освіти, 7-му кваліфікаційному рівні НРК. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі вищої освіти, подальше підвищення кваліфікації за фахом.
5 – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Навчання студентоцентроване, проблемно-орієнтоване, самонавчання, навчання на основі науково-дослідницької діяльності, навчання через виробничу практику. Активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі) та пасивні (пояснювально-ілюстративні) технології, методи географічних наук (польових та геоекологічних досліджень, картографічний з використанням інформаційних технологій, системно-структурний).
<i>Оцінювання</i>	Чотирирівнева та дворівнева, 100-бальна система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: <i>поточний</i> (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист лабораторних, практичних, самостійних робіт), <i>підсумковий</i> (письмові екзамени (переважно у тестовій формі), залікові роботи, захисти звітів з практик та курсової роботи), самоконтроль, <i>атестація</i> у формі атестаційного іспиту з географії та публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра).
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності, що передбачає застосування сучасних теорій та методів дослідження природних та природно-антропогенних об'єктів, визначати шляхи вирішення проблем з оптимізації природного

	середовища, раціонального природокористування.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 10. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p> <p>ЗК 13. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>
<i>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</i>	<p>ФК 1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів.</p> <p>ФК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію та аналіз даних про стан територіальних систем за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки.</p> <p>ФК 5. Здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ФК 6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.</p> <p>ФК 7. Здатність застосовувати базові знання і розуміння основних принципів фізичної географії, методів, технологій і методик в галузі моніторингу та кадастру природних ресурсів.</p> <p>ФК 8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані(у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.</p> <p>ФК 9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.</p> <p>ФК 10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси.</p> <p>ФК 11. Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах.</p> <p>ФК 12. Здатність давати комплексну географічну оцінку території за</p>

	<p>результатами аналізу карт та відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів.</p> <p>ФК 13. Здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі фізичної географії, моніторингу та кадастру природних ресурсів.</p> <p>ФК 14. Розуміння основних географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації, розуміти стратегію розвитку територій.</p> <p>ФК 15. Здатність до системного географічного мислення при вивченні природи Землі, стану довкілля окремих регіонів та України.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.</p> <p>ПРН 2. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.</p> <p>ПРН 3. Пояснювати особливості організації географічного простору.</p> <p>ПРН 4. Аналізувати географічний потенціал території</p> <p>ПРН 5. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.</p> <p>ПРН 6. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.</p> <p>ПРН 7. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.</p> <p>ПРН 9. Аналізувати та оцінювати вплив географічних властивостей регіонів на природокористування та господарську діяльність на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>ПРН 10. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.</p> <p>ПРН 11. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.</p> <p>ПРН 12. Використовувати знання про територіальну організацію суспільства, концепції територіальних структур.</p> <p>ПРН 13. Застосовувати методи і прийоми аналізу генезису, еволюції і тенденцій розвитку об'єктів та явищ навколишнього середовища.</p> <p>ПРН 14. Визначати зміни характеристик природного середовища під впливом господарської діяльності.</p> <p>ПРН 15. Використовувати географічні основи раціонального природокористування та охорони природи, визначати види та структуру перетворених природних територіальних комплексів.</p> <p>ПРН 16. Застосовувати методи географічних досліджень природних та суспільних об'єктів і процесів.</p> <p>ПРН 17. Володіти навичками спілкування з представниками інших професійних груп, у тому числі у загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладах.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</i>	Усі викладачі є штатними викладачами ХНУ ім. В. Н. Каразіна, у переважній більшості мають науковий ступінь та/або вчене звання, що відповідає основному профілю дисципліни, що викладається. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.
<i>Специфічні</i>	Обладнання та устаткування, необхідне для лабораторних і польових

<i>характеристики матеріально-технічного забезпечення</i>	досліджень географічних об'єктів і систем (теодоліти, нівеліри, бусолі, кіпрегелі, компаси, барометри-анероїди; GPS навігатор; GPS-приймач, геліограф, психрометри, термографи, флюгер, гігрограф, балансомір, актинометри, анемометри, анеморумбометр, термометри, снігомір, барограф, батометр, гальванометр, термометр-щуп, опадомір; автомат метеостанція; сонячні батареї, RTK-приймач, ехолот, лазерний дальномір), технічні засоби навчання (дошки-екрани; мультимедійні проектори, ноутбуки, принтери; сканери, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням) для формування предметних компетентностей з географії в процесі навчання здобувача; використання баз для проведення навчальних і виробничих практик в інших освітніх і профільних установах (за договорами про співпрацю). Є власна навчально-наукова географічна база «Гайдари». Навчальні аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, гуртожиток, пункти харчування, точки бездротового доступу до інтернет, спортзали, тощо
<i>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</i>	Офіційний сайт ХНУ ім. В. Н. Каразіна, власний сайт факультету геології, географії, рекреації і туризму, кафедри фізичної географії та картографії, необмежений доступ до інтернет, друковані (фонди ЦНБ ім. В. Н. Каразіна, власні бібліотеки навчальних лабораторій, база космічних та аерознімків, картографічні твори) та Інтернет-джерела (Центр електронного навчання ХНУ); навчальні і робочі плани (з пояснювальними записками до них), освітні програми, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають лекційний матеріал, завдання практичних робіт, питання семінарських занять, завдання самостійної роботи, питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю.
9- Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Можлива, за бажанням студента
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Можлива, за бажанням студента
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Відповідно до правил прийому на навчання

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми(навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1	Історія України	3	чотирирівнева шкала оцінювання
OK2	Вища математика	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK3	Фізика з основами фізики Землі	5	чотирирівнева шкала оцінювання
OK4	Хімія	3	чотирирівнева шкала оцінювання
OK5	Іноземна мова	6	дворівнева, чотирирівнева шкала оцінювання
OK6	Інформатика з основами геоінформатики	5	чотирирівнева шкала оцінювання
OK7	Філософія	3	чотирирівнева шкала оцінювання
OK8	Іноземна мова (за фахом)	3	дворівнева шкала оцінювання
OK9	Загальна геологія	4	дворівнева шкала оцінювання
OK10	Загальне землезнавство	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK11	Ґрунтознавство і біогеографія	6	чотирирівнева шкала оцінювання
OK12	Топографія з основами геодезії	5	чотирирівнева шкала оцінювання
OK13	Вступ до фаху	4	дворівнева шкала оцінювання
OK14	Метеорологія і кліматологія	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK15	Загальна гідрологія	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK16	Основи суспільної географії	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK17	Дистанційне зондування Землі	3	дворівнева шкала оцінювання
OK18	Геоморфологія і палеогеографія	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK19	Картографія	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK20	Фізична географія материків і океанів	7	дворівнева, чотирирівнева шкала оцінювання

OK21	Ландшафтознавство	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK22	Фізична географія України	5	чотирирівнева шкала оцінювання
OK23	Педагогіка	3	чотирирівнева шкала оцінювання
OK24	Методика навчання географії	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK25	Основи геоекології	3	чотирирівнева шкала оцінювання
OK26	Регіональна економічна і соціальна географія	8	дворівнева, чотирирівнева шкала оцінювання
OK27	Географічні інформаційні системи	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK28	Історична географія з основами етнографії	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK29	Основи земельного кадастру	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK30	Моніторинг довкілля	4	дворівнева шкала оцінювання
OK31	Географія сфери послуг та індустрія туризму	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK32	Основи раціонального природокористування і охорона природи	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK33	Галузеві кадастри України	3	дворівнева шкала оцінювання
OK34	Клімат Землі	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK35	Геоекологічна експертиза територій	3	дворівнева шкала оцінювання
OK36	Навчальна природничо-наукова практика	7	чотирирівнева шкала оцінювання
OK37	Навчальна професійно-орієнтовна практика	6	чотирирівнева шкала оцінювання
OK38	Виробнича практика	7	дворівнева шкала оцінювання
OK39	Курсова робота за фахом	4	чотирирівнева шкала оцінювання
OK40	Переддипломна практика	5	чотирирівнева шкала оцінювання
OK41	Підготовка кваліфікаційної роботи	3	чотирирівнева шкала оцінювання
OK 42	Атестаційний іспит з географії		чотирирівнева шкала оцінювання
Загальний обсяг обов'язкових компонент		178	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ1	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ2	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання

ВБ3	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ4	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ5	Основи комп'ютерних технологій / Комп'ютерна графіка	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ6	Основи наукових досліджень / Організація науково-дослідної роботи з географії / Рекреаційна географія	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ7	ГІС в географії / Клімат і гідрологія України	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ8	Географія населення та розселення / Географія населення з основами демографії	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ9	Економічна і соціальна географія України / Економічна і соціальна географія України з основами регіоналістики / Етногеографія України / Суспільно- просторова організація України	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ10	Соціальна географія / Антропогенні ландшафти / Географія праці / Географія способу життя / Географія культури / Географія міграції / Перцепційна географія	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ11	Географія світового господарства та міжнародної торгівлі / Географія світового господарства / Світова економіка / Міжнародна торгівля	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ12	Картографічний метод досліджень / Природна та історико-культурна спадщина / Природні умови і ресурси України	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ13	Географія і економіка в школі / Шкільна географія / Краєзнавство і регіональний туризм / Основи океанології	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ14	Вибірковий вид практики: Виробнича / Педагогічна	6	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ15	Великий географічний практикум / Великий картографічний практикум / Глобальні зміни природи Землі	8	дворівнева, чотирирівнева шкала оцінювання
Загальний обсяг вибірових компонент:		62	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів
1	Вища математика	4
	Історія України	3
	Топографія з основами геодезії	5
	Загальне землезнавство	4
	Ґрунтознавство і біогеографія	6
	Вступ до фаху	4

	Загальна геологія	4	
	Всього за 1 семестр	30	
2	Іноземна мова	3	
	Фізика з основами фізики Землі	5	
	Хімія	3	
	Навчальна природничо-наукова практика	7	
	Метеорологія і кліматологія	4	
	Загальна гідрологія	4	
	Основи суспільної географії	4	
	Всього за 2 семестр	30	
3	Іноземна мова	3	
	Інформатика з основами геоінформатики	5	
	Основи комп'ютерних технологій / Комп'ютерна графіка	4	
	Геоморфологія і палеогеографія	4	
	Картографія	4	
	Дистанційне зондування Землі	3	
	Фізична географія материків і океанів	4	
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	
	Всього за 3 семестр	30	
4	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	
	Філософія	3	
	Навчальна професійно-орієнтовна практика	6	
	Фізична географія материків і океанів	3	
	Ландшафтознавство	4	
	Основи наукових досліджень / Організація науково-дослідної роботи з географії / Рекреаційна географія	3	
	Географія населення та розселення / Географія населення з основами демографії	4	
	ГІС в географії / Клімат і гідрологія України	4	
		Всього за 4 семестр	30
	5	Іноземна мова (за фахом)	3
Регіональна економічна і соціальна географія		4	
Фізична географія України		5	
Економічна і соціальна географія України / Економічна і соціальна географія України з основами регіоналістики / Етногеографія України / Суспільно- просторова організація України		5	
Педагогіка		3	
Методи навчання географії		4	
Основи геоєкології		3	
Міжфакультетська вибіркова дисципліна		3	
		Всього за 5 семестр	30
6	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	
	Географічні інформаційні системи	4	
	Виробнича практика	7	
	Регіональна економічна і соціальна географія	4	
	Соціальна географія / Антропогенні ландшафти / Географія праці / Географія способу життя / Географія культури / Географія міграції / Перцепційна географія	4	
	Історична географія з основами етнографії	4	
	Географія світового господарства	4	
		Всього за 6 семестр	30

7	Основи земельного кадастру	4
	Моніторинг довкілля	4
	Географія сфери послуг та індустрія туризму	4
	Картографічний метод досліджень / Природна та історико-культурна спадщина / Природні умови та ресурси України	4
	Курсова робота за фахом	4
	Вибірковий вид практики: Виробнича / Педагогічна	6
	Великий географічний практикум / Великий картографічний практикум / Глобальні зміни природи Землі	4
	Всього за 7 семестр	30
8	Переддипломна практика	5
	Атестаційний іспит з географії	
	Підготовка кваліфікаційної роботи	3
	Галузеві кадастри України	3
	Основи раціонального природокористування і охорона природи	4
	Клімат Землі	4
	Геоecологічна експертиза територій	3
	Географія і економіка в школі / Шкільна географія / Краєзнавство і регіональний туризм / Основи океанології	4
	Великий географічний практикум / Великий картографічний практикум / Глобальні зміни природи Землі	4
	Всього за 8 семестр	30

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 106 Географія проводиться у формі атестаційного іспиту з географії, захисту кваліфікаційної роботи бакалавра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр географії, Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів.

Атестаційний іспит передбачає оцінювання результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 106 «Географія» галузі знань 10 «Природничі науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньою програмою та проводиться у тестовій формі.

Кваліфікаційна робота бакалавра є закінченим науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків та передбачає проведення огляду літературних джерел, досвіду, аналізу та прикладного дослідження проблем у галузі географічної науки. Обсяг, структура роботи встановлюється випусковою кафедрою факультету геології, географії, рекреації і туризму Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, яка реалізується закладом вищої освіти, і визначеною системою якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Захист кваліфікаційної роботи бакалавра здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Доповідь здобувача для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій має супроводжуватися презентацією із використанням мультимедійної техніки.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42			
ПРН 1	•					•			•			•	•	•	•		•				•		•	•				•	•							•	•	•			•				
ПРН 2												•							•													•						•							
ПРН 3									•	•						•	•			•	•	•				•			•					•			•			•	•	•			
ПРН 4																•			•			•				•			•							•		•			•	•			
ПРН 5				•			•				•					•	•									•		•					•			•		•	•	•	•				
ПРН 6					•						•					•	•			•						•		•				•					•		•	•	•				
ПРН 7		•	•					•	•	•				•	•		•			•	•	•				•		•						•		•			•	•	•				
ПРН 8	•	•	•		•			•						•	•										•		•							•				•							
ПРН 9										•				•	•		•				•	•				•	•		•	•				•			•				•	•			
ПРН 10	•											•										•				•		•					•	•											
ПРН 11				•		•	•															•	•															•		•					
ПРН 12								•	•							•	•				•				•		•		•	•				•	•					•	•				
ПРН 13									•								•				•					•		•	•					•	•					•	•	•			
ПРН 14													•	•											•		•		•					•	•			•							
ПРН 15																			•	•	•				•		•		•						•	•									
ПРН 16											•	•				•	•	•	•			•			•		•		•						•	•				•	•				
ПРН 17							•															•	•													•	•				•				